համար նշանակութիւն ունի. հարց է թէ մեկուսացեալ կեանք մը վարելը արուեստին կը վնասէ՞ թէ ոչ։ Ժամանակ առ ժամանակ հանգիստ առնելը աշխատելու արուեստին մաս կը կազմէ։

Ջարթաչար աշխատելէ յոգնած մարդ մը չի կրնար լաւ գործ արտադրել։ Իսլորս ալ գիտենք թէ անքուն գիշերէ մը ետք մեր ուղեղը կը մերժէ աշխատիլ։ Ուստի՝ անյարմար է այսպիսի պարագայի մը աշխատելու արուեստին սկզբունքները իր գործ դնել։ Մեր մարմինն organism-ը առանց աշխատանքի և հանգիստի փոխադարձ բարիքին չի կրնար տալ։

Երբեմն գործունեայ մարդիկ իրենց հանգիստի պահերը լեցնելու համար կը գժուարանան, իրենց սենեակին մէջ կ'երթեւեկեն վանդակի մը մէջ բանտարկուած կենդանիին պէս։ Երբեմն ալ իրենց մարմինն ծնունդ առնող զգայարանական շատ մը մոլութիւններէն հեշտանք կը զգան։ Արգի քաղաքակրթութիւնը, իր զարգացած ճարտարարուեստովը, մեքենաներու նոր գիւտերով, աշխատանքի ժամերը նուազագոյնին կը վերածէ, այսպէսով աշխատաւորներուն հանգիստի ժամերը կ'աւելնան, հետեւաբար այդ ժամերը լաւագոյն ձեւով պէտք է գործածել։ Կարելի է զբաղիլ օրինակ, դերասանութեամբ, պատիւամշակութեամբ, ձկնորսութեամբ, որսորդութեամբ և այլ ձեռային աշխատանքներով։ Ճատրակ կամ գրիճ խաղալն ալ հանգիստ առնելու ձեւ մըն է, սակայն թատերական ներկայացումի մը երթալը լաւագոյնն է վասնզի հոն, երբ անչարժ նստած կը դիտենք մեր միտքը նուազագոյն չափով կամ բնաւ չաշխատիր, որոշումներ չի տար, այլ կը հրճուի ցուցադրուող արուեստներու բարբեր ազդեցութեան ներքեւ։ Ի վերջոյ բեմին վրայ երեւցող մարդոց կիրքերը, յուզումները, ողբերգութիւնը մեզն ալ է որոշ չափով մը։

Իր գործը սիրող անհատ մը կարճ հանգիստ մը ետք, մասնաւոր հեշտանքով մը կը վերադառնայ և կը փարի իր գործին։ Միայն աշխատանքն է որ մեզ հեռու կը պահէ ձանձրախտէ, մոլութիւններէ և աղքատութենէ։ Ճատկանշական է ֆրանսացի մտաւորականին խօսքը որ կ'ըսէ.— Իմ աշխատանքս իմ կրօնքս է։

Ա. Մ.

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանենք թէ այս տարւոյ մեծայարգ ուխտաւորներուն Տիար Լ. Ս. Ցովհաննիսեան Ս. Աթոռոյս Ջեռագրատան Ցուխրեց փոխադիր քղքեայ Ալեքսարան մը, բոլորգիր նկարազարդ, գրուած ի Ջելթուն, 1727ին, ձեռամբ Սահակ Երիցու։ Ջեռագիրը ամբողջ է եւ ունի հետեւեալ յիշատակարանը.

Փառք Ամենասուրբ Երրորդութեան և մի Աճուրեան Հօր և Որդւոյ և Սբ. Հոգւոյն յաւիտեանս ամէն։

[Ո]րոյ չնորհօքն չարժին էակքս ամենայն յիւրաքանչիւր ընթացս ըստ կարգի, յաւէտ և ի զգալեացս այս մարդ պատուեալ հանճարով որով զբնաւորական չարժումն իմաստնապէս մարթէ յօրինել աստուածային սիրովն ուղերձեալ։ Ըստ որում է տեսանել և ի բազմագիւտ յայսպիսեացս իրաց, այսինքն յաստուածասէր կամաց սրբասէր անձանց՝ որ պնդագոյն փուճոյ խորհրդեամբ բարեպաշտ ոմն և երկիւղած յԱստուծոյ(1)։ Զոր ըստ իմաստուն վճռաբանականին ստացան զառ գանձ ճշմարտական ի վայելուչն սրբասէր և մաքուր ընթերցող քահանայից և յիշատակ իւրոց հոգւոց։

Արդ գրեցաւ անող աւետեաց սրբոյ յաւետեան, հանուրց պարգեւաց, ի թուականին հայոց ՌՃՀԶ, ի կաթողիկոսութեան կիւրիկեցւոց տէր Գրիգորին ի հայրապետութեան տէր կարապետի, ի գաւառս Գերմանիկոյ, ի գիւղաքաղաքս ի Ջելթուն, ընդ հովանեաւ սբ. Աճածնին, և սրբոյն Թէոդորոսի զինաւորին, և սրբոյն Պարսամոյ ճգնաւորին, և այլ ամենայն սրբոցն և սրբուհեանցն սբ. աւետարանացն և սբ. նշանացն որ աստ կան մեզ ի աւգնութիւն և հաւատացելոցս։

Գծագրեցաւ սբ. Աւետարանս ձեռամբ մեղսամած Սահակ Երիցու։ Արդ երես անկեալ աղաչեմ զամենեսեան, և կրկին երես անկեալ թախանձանօք աղաչեմ զգաստ սրբազան վարդապետացն և քահանայից և սարկաւագաց, սրք ընթեռնուք և կամ տեսանէք զսբ. Աւետարանս զայս առաջի

(1) Երեք տող պարապ թողուած է։

digitised by A.R.A.R.@

ԱՂՔԱՏ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՑ ԲԱՐԵԿԱՄՆԵՐՈՒ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԻԱՐ ՄՈՎՍԷՍ ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ

Մասնաւոր գոհունակութեամբ կը հրապարակենք մեզի գրկուած Ադիս Ուսանողաց Ամերիկահայ Բարեկամներու Կազմակերպութեան հետեւեալ տեղեկագիրը ուր յատկօրէն ի յայտ կուգայ ազնիւ եւ հայեցի հոգին Տիար Մր. Մովսէսեանցի (Mr. Mpre) եւ իր բարեկամներուն, որոնց կազմակերպութիւնը կ'օժանդակէ հազարաւոր Հայ աղէտ ուսանողներու դպրոցական ծախքն ու պահուիչը:

Ցիշեալ կազմակերպութիւնը Ս. Աթոռոյս Ս. Թարգմանչաց վարժարանէն 20 աշակերտի՝ իսկ Ամմանի Հերթուժեան Ազգ. վարժարանէն ալ 5 աշակերտի դպրոցական բոլոր ծախքերը կը հոգայ:

Անշուշտ մը եւս հրապարակում կը յայտնենք մեր օգնարհակալութիւնը:

ԽՄԲ.

Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Յորդանանի մէջ կան մօտաւորապէս 8000 հայ մանուկներ, որոնք իրենց ծնողաց չքաւորութեան պատճառաւ կը մնան առանց դպրոցի եւ հետեւաբար, զուրկ ուսումէ եւ տոհմիկ դաստիարակութենէ:

սք. սեղանոյ և գաւին անմահի որ քառնայ գմեզս աչխարհի, հայցեցէք յԱստուծոյ պատժապարտ գծողիս, և որպուցս Աւետիք գպրի, և գեռաբոյս Մելքիսեդեկի, զի քան իւրում պատառ ողորմութիւն շնորհեսցէ ինձ մինչաւուրիս։ Եւ ա՛վ ոք որ լիի բերանով առէ Աէ ողորմի, Աէ իւրն ողորմի աստ և ի միւսանգամ գալստեանն, ամէն։

* * *

Շնորհակալութեամբ ստացանք մեր Ջեռապրաց Յուլգակի տպագրութեան ծախուց հաշուոյն Ազգ. Օր. Սիրարփի Տեր Ներսեսեանէն 100 տոլար, և իր մէջոցաւ

	տլ.
Տիար Գեորգեանէ	100
Տեր եւ Տիկին Ա. Սարգիսեանէ	25
Տեր եւ Տիկին Գասպարեանէ	25

Այս առթիւ կը ծանուցանենք հետաքրքրուողներուն թէ Յուլգակիս Բ. Հատորին տասնըչորրորդ պրակը այժմ մամուլի տակ է: Այս Հատորը պիտի բազկանայ ընդամէնը քսան պրակներէ:

ՏԵՍՈՒԻՉ ՉԵՌԱԳՐԱՏԱՆ Ս. ԱԹՈՌՈՑ
ՆՈՐԱՑՐ ԵԳՍ.

1951ին, Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ, Տիար Մովսէսեանի նախաձեռնութեամբ, հիմնուած է Ազգաս ուսանողաց Ամերիկահայ Բարեկամներու կազմակերպութիւնը, որուն նպատակն է գտնել բարերարներ, որոնք յանձնառու ըլլան դպրոցագուրկ մանուկներուն հայեցի կրթութեան ծախսերը հոգալ:

Այս նպատակաւ եւ շնորհիւ Տիար Մ. Մովսէսեանի տրնաջան աշխատանքներուն, Միացեալ Նահանգներու մէջ կազմուած են Ցեղական Ջանձնախումբեր, որոնք յաջողած են իւրաքանչիւր որդեգրուած սանի համար տարեկան 25 տոլար վճարելու յանձն առնող բարերարներու կարեւոր թիւ մը ապահովել կարճ ատենի մը մէջ:

Ցեղական Ջանձնախումբեր եւս կազմուած են Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Յորդանանի մէջ, որոնք դպրոցագուրկ մանուկները կ'ընտրեն համաձայն բարերարներու պայմաններուն եւ յատկացուած Ջահական տոլարներով կը մատակարարեն անոնց կրթաթոշակներն ու գրենական պիտոյքները, ծախսերը:

Այս կազմակերպութեան շնորհիւ, այսօր, բազմաթիւ սաներ ուսում կը ստանան Մերձ. Արեւելքի վերոյիշեալ երկիրներու շատ մը դպրոցներուն մէջ:

Այս շարժումին գաղափարն ու գործադրութիւնը առաւելաբար կը պատկանի Տիար Մ. Մովսէսեանին, որուն ջշուառ մանկութիւնն ու անոր դառն յիշատակները մղիչ ոյժը հանդիսացած են սոյն ծառնարկին:

Տիար Մ. Մովսէսեան ծնած է 1887ին, Խարբերդ — Թուրքիա — ։ Երկու տարեկանին, հայրը, տպրեւստի հոգերով բեռնաւոր, կը գաղթէ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները: Այնուհետեւ, փոքրիկն Մովսէս. ծնողքին նիւթական անծկութեան պատճառաւ չի կրնար կանոնաւոր դպրոց յաճախել:

13 տարեկանին, ինքն ալ ծնողքին հետ կը մեկնի Ամերիկա, միանալու հօրը: Հոն, դպրոց յաճախելով հանդերձ, միտքը հանգիստ չըներ, տեսնելով որ հայրը չէր կրնար շաբաթական 9 տոլարով ընտանիք մը ապրեցնել:

Դպրոցին մէջ, վերջ գնելու համար աշակերտներուն ծաղրանքներուն, ուսուցիչը զայն կը սկսի կոչել Հարրի:

Յաջորդ տարին, հօրը օգնելու նպատակաւ, կը հեռանայ դպրոցէն եւ շաբաթական 4.40 տոլարով կը մտնէ գործարան մը: Ջուզելով որ տղան գործաւոր մնայ, հայրը զինք կը դնէ արհեստի: Առաջին տարին, ոչ միայն վճարում չստանար, այլեւ հայրը իրեն համար տարեկան 50 տոլար կը վճարէ վարպետին, որ ատեն մը վերջ կ'արժանէ զինք, իբր անընդունակ աշկերտ: Շատ շուտով ուրիշի մը քովէն եւս կ'արձակուի: Ն'իյնայ ծայրայեղ յուսահատութեան մէջ: Այդ օրերը կը դառնան իր կեանքին ամենադառն շրջանը:

Վերջապէս, կ'որոշէ առանձին գործի մը ձեռ-

digitised by A.R.A.R.@